

מִטְבֵּיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

אפי הלפרין
מיקי הראל
סיגל הרשקוביץ
אודליה יהודין
עומר נטר
ענת פרחי
תמר צדוק
מעין רודה
יעל רן
נירה שי

גלידה

איור: אודליה יהודין

הגיליון מתחיל...

גיליון 139 של ירחון השירה והספרות מוטיב בנושא "גלידה". גיליון זה סוגר את השנה ה-11 של הירחון שלנו. תמצאו כאן 10 יצירות נוטפות טעם מתוק נמש.

שיא הקיץ הוא הזמן הכי מתאים לגלידה. גלידה יכולה להיות בכל טעם וצבע, אבל אנחנו סקרנים לגלידה שהיא לא רק קינוח, אלא נקודת מבט: זיכרון, תשוקה, אובדן, ילדות, ואולי על רגע חולף שבו הכול עוד קריר ומתוק לפני שהוא נמס ונעלם בין האצבעות.

אלירן דיין, רובי גורדון, עמליה ויניק, רוזי גולן ועידית גילאור

את הגיליון נפתח בשירו של אסף קורן:

פצע הגלידה

אני זוכר את בקורי בגלידריה בילדות.
לקח לי כמה ימים
שהפצע משם יגליד.

שורות של צבעים וטעמים
ללא סוף.
עמדת מולם,
מבקש כפית דגמית
מכל טעם.

עד שהמוכר
חיב אותי
על גלידה שלמה.

יצאתי משם
עם פרס מלאה,
חסר החלטה מבנה,
וחפשת מחלה למחרת.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתגמולים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו היוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

צינת השוקולד

ענת פרחי

צמוקים כהים
מצטנפים מבשמים
ברום המתקתק
בצינת השוקולד
בתוך מלבן השרטון הדק,
המהדק.

יחפה, ביד עלמה קלה
אני נשם מנסרת,
מספרת,
מישרת,
פורקת
עוד רצועה אחת,
רק עוד קצת.

רזי קיץ בירה שי

אוכלים בחשאי גלידה
לק ועוד לק
כדור בקר בזהק
בכתם-צהב
שמש קטנה נמסה בתוכי.

אתה זולג
מלקק מתיקות
אני נוטפת סוד.

דבק מתוק סיגל הרשקוביץ

ממתינה
בכל מאוּדִי,
לרגע בו תפתח הדלת
ותשובי ממחוזותיך.
נשב בפלון,
אביא גביעי גלידה
לקרר את המרקק,
ולחזר
אל הזמן ההולך יחד בפשבילים.
לא אשאל דבר,
לא נדבר את שיקהה,
ישאר רק דבק מתוק
על הידים.

אין לו מושג בתבלינים. חוץ מלצבוט מלח באצבעות ולפזר אותו במחבת, במניירה שלמד מצפייה אגבית בריאליטי האוכל שגרושתו אהבה, לא היה לו מושג מה עוד נדרש. הוא סקר את סט התבלינים שקיבל ממנה במתנה כשעזב את הבית, והחליט שאדום הולך עם אדום, ושאפשר להכניס לנוזל העגבניות המבעבע גם פפריקה. הוא טעם עם האצבע ומצא שהוא מרוצה. אולי בכל זאת יש לו חוש, כמו שהיא ניסתה לשכנע אותה כשנמאס לה לבשל.

"נראה לי שאני פה", זמזמה הודעה בטלפון. יותר מכל המילים שנאמרו לו בשלושת החודשים מאז שהוא התגרש סופית, היו ארבע המילים האלה החותמת הרשמית לסטטוס החדש.

"אתה חמוד", אמרה לו מאיה טינדר (ככה נשמרה לו בטלפון ובראש), ופתחה את המכסה כדי לראות מה מתבשל, "אבל אני לא אוכלת בדייטים ראשונים". כל האומץ שצבר בהתכתבויות איתה התמוסס, והוא לא הצליח להגיב בפלירטוט.

"זו פעם ראשונה שלי", הוא אמר והבין שבכל זאת יצא לו בלי שהתכוון, ואז הרגיש צורך לתקן: "שאני מכין שקשוקה, זאת אומרת".

מאיה העבירה מבט על ספרי הילדים שנערמו על השולחן שעליו אמורים היו לאכול. "לעזור?", שאלה. "למזוג לנו כוס יין בינתיים?". לא היה לו מושג איזה יין הולך עם שקשוקה, אם בכלל. הוא ידע שייתן למאיה טינדר להוביל את הערב, והבין מה מצופה ממנו.

"יש לי רק אדום", הוציא בקבוק מארון וראה מבט מאוכזב על פניה. "מצטער אני לא כזה מבין ביין".

"בסדר, אני עוד אלמד אותך", היא אמרה ושנייה אחרי זה נבהלה מגודל המחויבות.

זו לא הייתה שקשוקה שכותבים עליה סיפורים. מאיה אכלה רק את החלק עם הביצה. היא פחדה שאם תיקח מהרוטב, בדרך מהשולחן הנמוך שבסלון עד הפה, החולצה הלבנה שלבשה תתלכלך. אדם ידע מה היא תלבש. הוא ידע מה היא תלבוש מתחת. הוא ידע איך נראה הגוף שלה. לפני עשור, כשהכיר את גרושתו, לא היה יכול לדמיין שידבר באפליקציה עם אישה שתכתוב לו "אתה מצחיק אותי בקול", ואחרי יומיים של התכתבויות תשלח לו תמונה של הגוף שלה.

הוא אכל, והתאכזב שהוא לא נרגש מדי בשביל להיות רעב. כשהיא ניקתה לו כתם מהשפה הם צחקו שזו הקלישאה הכי מטופשת שיש, ובכל זאת הוא לא נישק אותה. הוא הוציא שני ספלים וגלידת שמנת. שנים עברו מאז אכל גלידה אמיתית, אבל מאיה היא לא אישה של סורבה.

"אתה בחור של וניל, הא?"

"לפעמים בא לי רק וניל", ענה ורק אחר כך הבין.

"כבר אין בחורים כאלה בעיר", היא נאנחה כאילו היא מבוגרת ממנו בעשור, ולא רק בשלוש שנים.

הוא שתק. נכון. הוא אף פעם לא היה מה שאמא שלו קוראת "גבר של נשים". יש לו עיניים שנשים אוהבות, וחוש הומור שלפעמים מתפרש כפלרטטנות, אבל גם מפרצים שמרמזים על עתיד עגום, וכמה קילוגרמים עודפים. גם למאיה היו, והוא אהב את זה.

"אני לא בקטע של להיות ריבאונד", היא ביקשה אחרי שהוא החמיא לה. המילה "סטוץ" נראתה לו כל כך מופרכת, שהוא ענה "לא, ברור שלא".

הוא לא רגיל להיות ער בשעות האלה. מאיה ראתה שהוא מפקק ובניסיון אחרון היא סידרה מחדש את הישיבה ואמרה לו "הבאתי מברשת שיניים, אם אתה רוצה שאשאר". הוא הבין שהוא חייב לנשק אותה, ושאל "את רוצה שאני אנשק אותך?", והיא אמרה לו "נו לא הבנת את זה עדיין?". ואז הוא הרגיש. הלילה זה לא יקרה.

"אני רוצה לישון לבד היום".

היא יצאה מהדירה עם דמעות בעיניים, וכתם קטן ואדום על החולצה הלבנה. בכל האומץ שפיתח כשדיבר איתה רק דבר אחד עדיין התבייש להגיד. הוא אולי טיפוס של וניל, אבל הבטן שלו ממש לא. הוא הלך מיואש לשירותים הקטנים ושלח לה הודעה: "מצטער, לא התכוונתי".

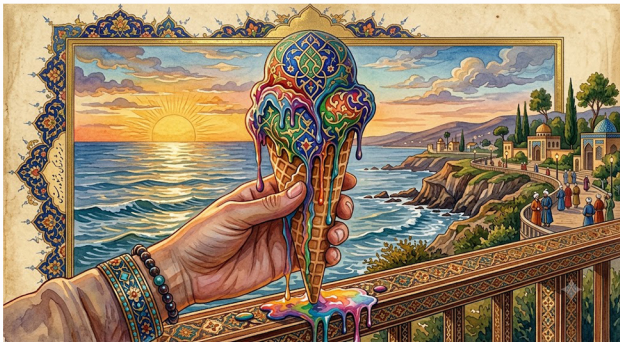

גלידה איראנית אודליה יהודיין

גלידה איראנית
לא עוד מתיקות קפואה,
אלא מלאכת מחשבת
שנמסה לאט על הלשון.
מרקמה עשיר, קטיפתי,
סמיו ורך בעת ובעונה אחת,
כאלו מישהו השקיע בה
עוד רגע, ועוד ערבוב,
ועוד סבלנות.

והפיסטוק
לא קשוט מן הצד,
אלא הלב הירק שלה,
נדיב, עמק, נוכח,
מתפצח בין שקבות של מתיקות.
היא מושקעת מאוד,
מושקעת בטעם,
במרקם,
בצבע,
ובמסרת שעוברת מדור לדור.

גלידה איראנית
אינה ממהרת להמס
היא מבקשת שתשארו איתה רגע,
שתטעמו את פרס הקסם האיראני
בכפית אחת קטנה
כי יש טעמים
שלא זקוקים לזרזון,
לא לגבול ולא לשפה
רק לפיסטוק טוב,
ללב פתוח,
ולגעגוע מתוק.

איור: אודליה יהודיין

אכילה רגשית יעל רן

אני אוכלת את הטילון השלישי,
במקום ללעס מחשבות.

הקרירות הזאת,
האריכות,
הצורה שבה נפנתי
הולכות ומתחשבות –
אזכור גופך.

עד למטה
יורדת
בלקוק מתיקות
שטחם הכרתי.

להגיע לקצה
לגמר עד סיום.

שקית צבעונית
קרוצה בידי,
אצבעות דביקות פנטזיה
ומחשבות עליך,
כמספר קלורי
טבוע על מארז.

גלידה מיקי הראל

הרי הרקי הקנדיים מרשימים מאין כמום
שופעי קרחונים צמוסים שכבות לכן
סלעי ההרים המסקסים מתבלים בהם
פסי שוקולד, נגיל ושוקו חקרו יחדיו
ליצירה קולינרית מרהיבת עין.

יכלתי להשבע שהאיר מלא הנה ברים שנה
ופסי הסלעים בניהוח שוקולד.

בעזרת הנפוש בנה
נשטרף יום קיץ שלם בעדנת שלג צחור
וההרים מקסי ברושים עטוי לכן
בחרוטי גלידה מרהיבים.

מסע החלומות תם אף לא נשלם.
זמים לוקטים של קיץ קבלו פנינו עם שובנו לארץ
להפתעתנו, חכה לנו מקפא, עמוס גלידות רעננות
גלשו לפינו בתדנות טעמים
ואיה לא? בעקר נגיל צרפתי ושוקולד בלגי.

תמר צדוק

איני מן הסוג שפותב שירים
 אעדיף פרזות, או אפלו מאמרים
 השיר אצלי נקטע, נשאר ערום ממלים
 חוץ מהגלידה ההיא,
 היא נטפה על הדף ונצרה חרוזים.

זהו שיר על שלגון,
 שלגון עונתי
 והוא מחליף את צבעיו באפן לא מקרי
 בשני הוא גרם, חזק ועשיר
 כמו צבעו של דשא טרי ובהיר.
 אני מציגה אותו לאחי הגדול -
 אולי נצא אל הים
 ואת רגלינו נטבל?

אבל הוא את ראשו מנענע
 במבצע מתנצל
 צר לי אחות קטנה
 עוד גבלה יום אחר.

חולף השני, חולף החם
 והעצים בחרזי מתחילים לנשר
 השלגון שלי כעת אדם,
 זרוקים בו זהרורי זקב
 זהו הגון המדויק של עלי הסתיו

הוא בעל מראה כמעט פנטזי,
 השלגון שלי,
 ואני מראה אותו לאחותי ומזמרת:
 האלים רוקדים כי היום יפהפה
 היער אדמוני, עמק ומפתה

אבל היא עייפה מפדי לקום
 לא. במקילה -
 גם מכאן רואים את השקיעה.

חולף הסתיו, מגיע הקר
הוא נושף, בועט, פוצע,
סביבי כולם ממחרים להתפכך, להסתגר, להינצל.
אני נבוכה, השלגון בנדי חם למגע
הוא לכן מאד, גננו נקי
הוא צח כמו מרביד של שלג טרי
הו, לא! זו שמלת פלה, במבט שני.

אני אצה אתו אל חדר הורי
לפני שימג נהרו ויתנדף מעלי
האור צלול, הראות מעלה
הבה נצא לסקי על הגבעה

הם מנידים בהבנה, ובו זמנית לשלילה
הרוח מקפיאה, הראות נסוכה בערפל
השמים, אם תסתכלי בהם מקרוב –
הם אפלים, קודרים, רוחשים רע.

אני מחכה בנאשנות לבאות
תקונתי בוסקת ואז נופלת חדות
יום אחד, האביב מפציע
הוא גורם לי לפרץ בפראות החופה
הרוח, השמש, הריח, הפול הולם בי בבת אחת.
אני שואגת את נשמתני אל מבנה ביתי הדומם:
הפרחים נצאו! העצים מלבבלים! השמש זורחת!
הסתכלו על קצף הנהר, על מרחבי השדות
על כחל הרקיע, על יפים של הכרמים.
בבקשה בואו לרכב אתי בהרים!

הד קולי חוזר אלי
הוא נואש, נואש לחלוטין.
אצבעותי רטובות, לא מן הדמעות,
זהו השלגון – הוא מתפרק לאטו, מול עיני
וקריאתי לעזרה גונעת על שפתי.

זוהי תשובתי הפראית שמתמוססת מטה
זוהי אהבתי חסרת הגבולות לטבע
שמטפטפת ארצה

אני גונחת מטה אל השלולית של שלגוני
הוא מחזיר אלי את השתקפות עצבוני
לא נותר לי דבר
מפל מה שנתן לי כוח עד הלום
רק לקוות שאולי
אולי זה רק הנה סתם חלום.

החופש הגדול

עומר נטר

נהג אוטו-גלידה
גומע סיגרטה
בדרךכו לגנה הבאה.

הפעוטות המזהים את המנגינה
מריעים לכבוד הגלידה
שמתקף תלטרף לשונם.

ובצד – תולעת ממצמצת בשמש,
מתחפרת באדמה,
ומחפשת ארוסה.

פעם שלישית גלידה? אפי הלפרין

"סינקופה וחשד סביר לקונקאשן," רשם הנוירולוג התורן בגיליונו הרפואי של דויד, הזמין ECG, EEG, CT של הראש וכמה בדיקות נוספות, והסביר לו שבהתאם לתוצאותיהן ולמצבו הקליני (ולאחר תפירת-החתך בקרקפת, כמובן) יוחלט האם הוא יאוּשפז להשגחה או ישוחרר בערב לביתו... אבל כל מה שענין את החולֶה היה קשור לאביגיל דווקא. שהרי היא נכחה באירוע הטראומטי והיתה – גם אם ללא ידיעתה – הטרַיגֶר שלו, ודויד הסתקֵרן מאד לדעת כיצד זה השפיע עליה ועל דעתה עליו.

באותה עת כבר מלאו לו עשרים ושמונה. בצבא הוא שרת ביחידה מובחרת בחיל-המודיעין, ועם שחרורו התקבל לעבודה בחברת-הייטק שקבעה את בסיסה בבנין-משרדים גדול ומודרני וידעה להעריך גִיקים כמותו ולתגמל אותם כראוי. לכאורה, עוד סיפור הצלחה ישראלי אך למעשה חייו היו רחוקים משלמות. הסיבה לכך היתה בישנותו המשתקת והקשיים שהיו לו ליזום קשרים רומנטיים או אפילו להגיב בנינוחות לבחורות שניסו להתחיל איתו.

הוא הרִבָּה לעבוד ומיעט לבלות – זמנו הפנוי הוקדש בעיקר לציור ולוֹרֶקְאָוט על שפת-הים – ולשמחתו התאפשר לו לראות את אביגיל הנ"ל גם בלי לצאת לִדְיֵטִים ולהביך את עצמו: היא הועסקה בחברה אחרת באותו בנין, ולפעמים הצטלבו דרכיהם בלוֹבֵי המשותף או באחת המסעדות שגדשו את מתחם-האכילה הסמוך ושעליהן מרבית העובדים – מצוידים בִּקּוּפּוֹנִים המתאימים – נהגו לפשוט כנחיל-ארבה במהלך הפסקות-הצהרים. מיותר לציין שאף פעם הוא לא העז לפתוח עמה בשיחה, ונִשְׁמָה (המקסים!) היה מוכר לו רק בזכות תג-הזהייה הבולט שהיא ענדה תמיד בקדמת-חולצתה האלגנטית.

מבחינתו, לאביגיל היו הקלסתר וְהַשְׁעָר הכי יפים בעולם. נקודה. לו ביקש ממנו אִי־מי לתאר אותם, היה דויד מתקשה למצוא את המילים המתאימות כדי לעשות זאת כהלכה. כחלופה, הוא נעזר בסנְדָרוֹ בּוֹטִיצ'לִי וב'ננוס' המפורסמת שלו שנראתה בעיניו כאחותה התאומה, אך הקפיד לשמור את ההשוואה הזו לעצמו.

בוקר אחד, כשיצא דויד ממכוניתו במגרש-החניה הֶמְקָרָה, חלפה אביגיל על פניו כמו אֶלֶה שמיימית זוהרת שלא הבחינה בקיומו הארצי הנחות וחסר-החשיבות. כרגיל. ובשתיים-עשרה ארבעים ושלוש – הרגע לא היה נתון לויכוח כיוון ששעוּן-היד שלו פסק מלכת בדיוק אז – אחרי שדויד שם-לב שאנשים רבים מדי הצטופפו מול הכניסה למעלית והחליט לעשות את כל הדרך לבית-הקפה החביב עליו ברגל, הוא נתקל בה שוב. הפעם בחדר-המדרגות.

אולי בשל היותו משולהב מהירידה המהירה ואולי מפני שהיה לו קל יותר לדבר אל צדודיתה (המושלמת!) מאשר לבצע זאת כשהוא ניצב מולה, פלט דויד אינסטנקטיבית את הביטוי הבנאלי "פעם שלישית גלידה" מבלי לפתח ציפיות לִמְעָנָה כלשהו מצידה.

להפתעתו הרבה אביגיל נעצרה, הסתובבה אליו ונעצה בו מבט נוקב שגרם ללחייו להאדים כעגבניות בשלות.

"למה לחכות לפעם הבאה כשאנו יכולים לגשת כבר עכשיו לִג'לִטְרִיָה שנפתחה לאחרונה בקניון?" היא שאלה כשחיוך מפציע בהדרגה על פניה, וגרמה גם לו לעצור במקומו. המום. בעיקר בגלל שלא היו אלו טון סרקסטי ומתיחה מלאכותית של שפתיה (הטבעיות!) אלא קול רך וחיוך אמיתי שֶלֶנָה גם בתנועת־השרירים שהקיפו את עיניה (המהפנטות!). מן הבעה נשית מסתורית ומזמינה שכזאת היכולה לגרום ללבו של כל גבר להאיץ מאד את מהלכו ובמקביל גם להחסיר כמה פעימות ו...

רק באמבולנס שדהר ביללות מחרישות־אזניים לעבר בית־החולים הקרוב התבשר דויד שהוא התעלף. ובדיעבד התברר שלא היו אלו סחרחורת וחולשה (שעם תחילת־הסתמנויותיהן אפשר היה עדיין להספיק להאחז באיזה מעקה קרוב או אפילו להתיישב על אחת המדרגות עד יעבור זעם) אלא התעלפות מסוכנת של ממש: אובדן־הכרה פתאומי; נפילה בלתי־נשלטת על רצפת־האבן; ניתוץ כיסוי־הזכוכית של שעון־היד העתיק שעבר אליו בירושה מסבו ז"ל; מכה קשה בגולגולת; חתך עמוק ומדמם; ופאראמדיקת יעילה. ובהמשך גם חדר־מיון עמוס בחולים ובפצועים; אח חביב ורופא מודאג; אבחנה משוערת של זעזוע־מוח; וברור יסודי ומקיף לאיתור פתולוגיות רלוונטיות אפשריות נוספות.

ודויד תהה בינו לבינו האם הוא יופנה גם לבדיקה המסוגלת לאבחן אהבה.

מייסד: אליהו דיין
עורכים: אליהו דיין, רובי גורדון, עמליה ויניק, רחמי גולן, עידית גילאור
גרפיקה: אליהו דיין
איור כריכה: אודליה יהודיין

מנוחה לנשמתו

motiv-magazine.co.il

info@motiv-magazine.co.il

facebook.com/motiv.magazine

bit.ly/motiv-whatsapp

bit.ly/motiv-youtube

מוטיב (כתב עת) he.wikipedia.org/wiki/מוטיב

instagram.com/motiv.magazine

